

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
 pol leta 6 » 60 » » 3-30
 četrt leta 3 » 40 » » 1-70
 Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema uredništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabrčček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglašni in poslanice se računijo po petit-vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v I. nadr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellorsitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabrčček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Iz govora poslanca Plantana za slovensko vseučilišče.

Na kratko smo že omenili ta govor, v kolikor ga je bilo mogoče posneti po dunajskih listih, ali da zadobi javnost pravi utis tega govora, ga podajemo tu v vseh glavnih odstavkih. Govor je še toliko bolj upoštevanja vreden, ker javnost že ve, kako žalostno so postopali klerikalci ob tako važnem trenutku v poslanski zbornici.

Iz govora pričbujemo to-le:

»Mi stojimo na načelnem stališču, da ima vsaka narodnost v tej državni polovici pravico, zahtevati zase vsako vrstne šole, torej tudi visoke šole in vseučilišča z narodnim učnim jezikom. S tega stališča premostrivamo tudi zahtevo Italijanov po ustanovitvi samostojnega vseučilišča z italijanskim učnim jezikom. Ker jamči član XIX. držav. osn. zak. vsakemu narodu nekršljivo pravico do varovanja svoje narodnosti in svojega jezika v uradu, šoli in javnem življenju, se Italijanom pač ne more odrekati, kar zakon sam določa in kar ima tudi vsak narod pravico zahtevati. Ako se jim hoče učenje v materinščini olajšati in omogočiti, je absolutno potrebno, da se jim da za to potrebni zavod, in s tega stališča se zdi tudi prvi korak vlade utemeljen in opravičen, da hoče napraviti konec nezakonitim razmeram, neprestanim provizorijem ter hoče ustanoviti samostojno pravno in državno znanstveno fakulteto za Italijane v Roveretu. Mi smo za ta zavod, toda le pod izrecnim pogojem, da se isti ustanovi v čisto italijanskem mestu in v italijanski pokrajini. Tako daleč gremo, rekli bi, s svojimi italijanskimi sodržavljani. Ako pa gre za to, da se to strogo kulturno vprašanje — kot tako ga smatramo mi — napravi za politično, potem obžalujem, da moram konstatovati, da ne moremo Italijanom slediti in jih podpirati in da nam tudi

ni mogoče, mirno gledati, da se to kulturno vprašanje napravi za politično. Preveč smo sami pri tem prizadeti in ravno zaradi tega, ker smo v prvi vrsti prizadeti, ako se to kulturno vprašanje naredi za politično, se moramo temu tudi upreti. Na našo žalost se množe znamenja, da Italijani stavijo politični moment v prvo vrsto, kulturni pa v ozadje, to izhaja že iz tega, da so mesta Trident, Roveredo in Koper protestovala, da bi se v katerem teh mest ustanovila italijanska fakulteta; dočim se sicer mesta sama za gimnazije trgajo ter v to svrhu mnogo žrtvujejo, hočejo ta mesta iz političnih vzrokov odvrniti vse koristi, ki bi jih imela od fakultete ter z vso silo spraviti vseučilišče v Trst. Danes se je že s strani prvega gospoda govornika opozarjalo na to, da sedanja vladna predloga ne odgovarja popolnoma željam Italijanov. Prvi gospod predgovornik je trdil, da ne more Roveredo biti sedež vseučilišča temuč Trst. Glede tega vprašanja moram javno priznati, da ne moremo biti na strani Italijanov. Trst po našem prepričanju na noben način ni ono mesto, ki bi moglo jamčiti za uspešni razvoj vseučilišča in vseučiliščnih študij. Tržaška tla so zelo vroča. Vemo in znano dejstvo je, da velik del tamošnjega prebivalstva uganja centrifugalno, rekel bi, ne le centrifugalno, ampak protiaustrijsko politiko, ki da jako mnogo misli. Nočem se spuščati v podrobnosti, saj so reči, o katerih se je ponovno govorilo v javnih časopisih, in ki so deloma prišle tudi v sodnih dvoranah na razpravo. Dejstvo je, da so tam take struje in zelo moram dvomiti, če je mesto, kjer so politična in narodnostna nasprotja, narodnostni boji in prepiri, primerno mesto za dijake, kjer se morejo mirno razviti, se vtopiti v učenje in se pripraviti za državljane. Vedno je jako riskirano podvzetje, če se hoče dijake izpostaviti političnemu boju. Kajti s tem se dijaki ne smejo baviti, to bodo že vse skusili v poznejših letih, ko stopijo

v praktično življenje. Dalje moram z narodnostnega stališča pripomniti, da Trst ni čisto italijansko mesto. (Ugovarjanje). Prosim, saj je tam 27.725 Slovencev, tudi je prav veliko Nemcev, zato se ne more reči, da je Trst italijansko mesto. Potem moramo pa še eno stvar pomisliti. Ne smete pozabiti, da so vse pokrajine za Trstom slovenske, in ne gre, da bi se nad glavami, nad političnimi in narodnostnimi interesi Slovencev s silo postavilo vseučilišče v mesto, ki je odvisno od cele okolice, ki je z njim v najtesnejši dotiki. Vendar morate imeti pred očmi, da so politične posledice v narodnem oziru, ki so v zvezi z ustanovitvijo vseučilišča, vendar tako velike, da se ne more meni nič tebi nič dovoliti, da se postavi vseučilišče tja, kjer mora vplivati na drugo narodnost izključno samo škodljivo. Ustanovitev vseučilišča v Trstu bi Italijanom donesla na vsak način velikansko korist ne samo v kulturnem oziru, ampak tudi — in to povdarjam dvakrat — v političnem. Premoč, ki jo že zdaj imajo nad slovenskim elementom, bi postala toliko večja in pccitalijančevanje Slovencev bi se s tem le še bolj pospešilo. Prosim, koliko se bo potem poslalo v svet s tržaškega vseučilišča učenjskega materiala, katerega ne boste mogli na svojem ožjem italijanskem ozemlju preskrbeti in s tem boste potem preplavili slovansko okolico in Primorje. Absolutno je nemogoče od nas zahtevati, da bi takorekoč sami polagali mino v Trst, da od tam pozneje v ugodnem času postane eksplozija, ki naj nas Slovane pokoplje. Kajti mi smo prvi, ki bomo morali nositi posledice, če se res ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Zato se moramo kar naodločneje upreti proti temu, da se brez našega privoljenja oziroma proti naši volji ustanovi vseučilišče, ki je popolnoma direktno namenjeno, da bo v bližnji bodočnosti politična trdnjava, ki bo koristila le Italijanom v pccitalijančevanje Slovanov. Narodni nagon samovzdrževanja nam prepoveduje dovoliti, da bi se italijanska fakulteta premestila v Trst. Principijalno smo napram Italijanom objektivni, to vprašanje premostrivamo objektivno, toda ne moremo dopustiti, da bi se na našem telesu delal tak eksperiment, pri katerem bi morali podleči. Deloma ste tudi vi; uvideli, da to ne pojde, kajti »Piccolo« je pred dvema mesecema prav resno prereševal vprašanje o premostitvi vseučilišča v Koper. (Poslanec Mazorana: To ni noben uradni list!) Ne rečem, da je uradni list, toda list je, ki ga inspirirajo italijanski politiki, kar je splošno znano dejstvo. In v tem časopisu stoji izrecno: Ako ne more vseučilišče na uoben način priti v Trst, nam je Koper med vsemi mesti najljubši. To stoji tam črno na belem. Še nekaj bi rad omenil. Ako se res odločite, da groste v Koper, ne boste tudi tam našli predpogojev za vseučilišče. Kaj pa imate tam? Veliko kaznilnico (Živahna veselost) sicer pa skoraj ničesar. Pomislite nadalje, da to mesto ni ravno preveč oddaljeno od Trsta. Nekaka predstraža Trsta je, kajti v eni uri se pride s parobrodom tja. Vprašal bi vas, kje najdete v Kopru dovolj stanovanj za profesorje in dijake. To je nemogoče. Absolutno ne spravite tam pod streho svojih profesorjev in dijakov. Dalje imate tudi okoli Kopra slovansko ozemlje. Mesto bi prišlo v isti položaj in ustanovitev vseučilišča v njem bi imela enake politične posledice kot v Trstu. In če bi se res zgodilo, da se to vseučilišče ustanovi tam, bodisi v Trstu ali v Kopru, imelo bi to še druge posledice: Vi bi imeli potem vedno še mnogo večji vpliv na celo prebivalstvo, tudi na slovansko okolico, in ne vem, kako bi se nam potem godilo, ker se nam že zdaj ne godi posebno dobro. Pomislite, da nam morate poplačati častni dolg, da je 2000 učenec ljudske šole v Trstu brez kake slovenske šole. Vam to ni prav, meni pa je, in javno moram tukaj konstatirati, ne da bi se spuščal v daljne konse-

kvence. Ta zaklad zapuščam nje... mu kot svojemu jedinemu in pravemu dediču.

»Dne 25. aprila 1498. Cesa... re. † Spada.«

»Ali zdaj končno razumete?« vpraša Faria.

»Ali je bila to oporoka kardinala Spade, katero so iskali toliko časa?« pravi Dantes, še nekoliko dvomeč.

»Da, tisočkrat da.«

»Kdo jo je tako spopolnil?«

»Jaz, ki sem preračunal odžgano dolžino vrst in ugaril s pomočjo ohranjenega to, česar manjka, ter našel s pomočjo vidnega nevidno, česar se nauči človek v podprilježju potom svitlobnega žarka.«

»In kaj ste storili, ko ste mislili, da ste o tem lahko pričrani?«

»Hotel sem odpovati in sem bil celo že na potu, nosé s seboj začetek svojega velikega dela o koristih, ki bi jih donasala Italija združena v celotno monarhijo, in o sredstvih, kako to doseči. Toda dolgo časa je že pazila na me cesarska policija, ki je pospeševala takrat delitev v posamezne pokrajine, baš nasprotno s tem, kar je nameraval Napoleon pozneje, ko se mu je rodil sin. Moj hitri odhod, katerega vzrok ni bil znan nikomur, je vzbudil znova njihove sumnje, in ko sem se hotel v Piombinu vkrcati, so me zaprli.

»Zdaj,« nadaljuje Faria, oziraje se na Dantesa s skoro očeto vsko ljubeznivostjo, »prijatelj, zdaj veste toliko kakor jaz. Če ubeživa skupaj, je polovica mojega zaklada vaša; če umrjem tukaj in ubežite vi sami, je vaš ves zaklad.«

»Toda,« vpraša Dantes pomisljaje, »ali ni na celem svetu nikogar, ki bi imel do zaklada več pravice kakor midva?«

»Ne, ne, bodite brez skrbi, rodovina je izumrla popolnoma. Poleg tega me je napravil zadnji grof Spada za svojega dediča; podarivši mi znameniti brevijarij, mi je podaril tudi to, kar je

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

»Danes, dne 25. aprila 1498. leta, gova Svetost Aleksander VI. In sluteč kardinalski klobuk ter bi rad postal moj dedič, nosil isto usodo kakor kardinaloma Capreri in umrla vsled zastrupljenja, imenujem svo Gvidona Spado dedičem vsega svojega pre sem zakopal na mestu, katero pozna, ker je Namreč v jamah malega otoka Monte Cristo zlata in srebrnine, kovanega denarja, dragih drugih dragocenostij. Jaz jedini poznam ta zaklad, ki zna kako dva milijona rimskih srebrnikov in ki ga naj dvajseto izbočeno skaló v ravni črti od malega za zaliva. V jamo vodita dve odprtini, in zaklad leži v najbolj oddaljen od druge odprtine. Ta zaklad zapuščam nje kot svojemu jedinemu in pravemu dediču.

»Dne 25. aprila 1498. Cesa... re. † Spada.«

»Zdaj čitajte še ta list!« pravi abbé.

In s temi besedami pomoli Dantesu drug list, katerega vrste tudi niso bile cele.

Dantes ga vzame in čita:

»me je povabila k obedu Njeda ni zadovoljen s kupnino za vsled česar mi je pri-

Faria mu sledi z žarečimi očmi.

»In zdaj,« pravi, vidé, da je dospel Dantes do poslednje vrste, zdaj položite ta dva lista drugega poleg drugega in sodite sami.«

Dantes uboga ter čita sledeče:

»Danes, dne 25. aprila 1498. lela... me je povabila k obedu Njegova Svetost Aleksander VI. In sluteč... da ni zadovoljen s kupnino za kardinalski klobuk ter bi rad postal moj dedič... vsled česar mi je prisodil isto usodo kakor kardinaloma Capreri in... Bentivogliu, ki sta umrla vsled zastrupljenja, imenujem svo... jega, stričnika Gvidona Spado dedičem vsega svojega pre... moženja, katero sem zakopal na mestu, katero pozna, ker je... bil tam z menoj. Namreč v jamah malega otoka Monte Cristo... najde vse, kar sem imel zlata in srebrnine, kovanega denarja, drugih... kamnov, demantov in drugih dragocenostij. Jaz jedini poznam ta zaklad, ki zna... ša nekako dva milijona rimskih srebrnikov in ga naj... de pod dvajseto izbočeno skaló v ravni črti od malega za... hodnega zaliva. V jamo vodita dve odprtini, in zaklad leži v... kotu, ki je najbolj oddaljen od druge

Bentivogliu, ki sta jega stričnika moženja, katero bil tam z menoj. najde vse, kar sem imel kamnov, demantov in ša ne de pod hodnega kotu, ki je mu re Spada.«

odprtine. Ta zaklad zapuščam nje... mu kot svojemu jedinemu in pravemu dediču.

»Dne 25. aprila 1498. Cesa... re. † Spada.«

»Ali zdaj končno razumete?« vpraša Faria.

»Ali je bila to oporoka kardinala Spade, katero so iskali toliko časa?« pravi Dantes, še nekoliko dvomeč.

»Da, tisočkrat da.«

»Kdo jo je tako spopolnil?«

»Jaz, ki sem preračunal odžgano dolžino vrst in ugaril s pomočjo ohranjenega to, česar manjka, ter našel s pomočjo vidnega nevidno, česar se nauči človek v podprilježju potom svitlobnega žarka.«

»In kaj ste storili, ko ste mislili, da ste o tem lahko pričrani?«

»Hotel sem odpovati in sem bil celo že na potu, nosé s seboj začetek svojega velikega dela o koristih, ki bi jih donasala Italija združena v celotno monarhijo, in o sredstvih, kako to doseči. Toda dolgo časa je že pazila na me cesarska policija, ki je pospeševala takrat delitev v posamezne pokrajine, baš nasprotno s tem, kar je nameraval Napoleon pozneje, ko se mu je rodil sin. Moj hitri odhod, katerega vzrok ni bil znan nikomur, je vzbudil znova njihove sumnje, in ko sem se hotel v Piombinu vkrcati, so me zaprli.

»Zdaj,« nadaljuje Faria, oziraje se na Dantesa s skoro očeto vsko ljubeznivostjo, »prijatelj, zdaj veste toliko kakor jaz. Če ubeživa skupaj, je polovica mojega zaklada vaša; če umrjem tukaj in ubežite vi sami, je vaš ves zaklad.«

»Toda,« vpraša Dantes pomisljaje, »ali ni na celem svetu nikogar, ki bi imel do zaklada več pravice kakor midva?«

»Ne, ne, bodite brez skrbi, rodovina je izumrla popolnoma. Poleg tega me je napravil zadnji grof Spada za svojega dediča; podarivši mi znameniti brevijarij, mi je podaril tudi to, kar je

kvence, da je to fakt, ki obstoja žalibog že 15 let. 2000 otrok nima nobene ljudske šole. (Poslanec Mazarona: To bodemo pozneje dokazali! Nobene postavne pravice nimate! Sicer imate deset ljudskih šol! — Poslanec dr. Ferjančič: V mestu nobene!) V Istriji je nad 120 naselbin, kjer ni nobene šole. To so momenti, ki nas zelo opozarjajo k previdnosti.

Jaz in moji ožji somišljeniki smo bili mnenja, da bi ne bilo nič naravnjega, kot da bi bile prišlo pri tej priložnosti tudi slovensko vseučiliško vprašanje v razgovor. To bi bilo jako preprosto in bi ne bilo delalo visoki naučni upravi posebnih težav. Pri tem hočem to-le konstatirati: Morebiti bi bilo dobro, ustanoviti juridično fakulteto v Ljubljani že zdaj ali kvečjemu v enem letu, nego pa ono v Roveredu, in ona v Roveredu bo veliko več stala, kot bi bilo to v Ljubljani in sicer: enostavnega vzroka, ker vojina vojvodina Kranjska že znesek 500.000 K v ustanovitvene namene in ker je drugič mestna občina ljubljanska določila v ravno ta namen 100.000 kron. S temi 600.000 K bi imeli več nego dosti za prvi trenutek, če bi hoteli v Ljubljani ustanoviti pravno fakulteto. Pri tem se sklicujem na to, da razpolagamo že zdaj za prvi začetek s popolnoma zadostnim številom mladih izvežbanih profesorjev, oziroma učnih moči; ravno tako dajejo naše gimnazije tolik kontingent dijakov, da se z gotovostjo more pričakovati uspešen razvoj te fakultete. Vsi momenti so torej dani, da bi se moglo tudi našim kulturnim potrebam ustreči. Kulturne potrebe našega naroda je treba torej ravno tako upoštevati in ceniti, kakor one drugih narodnosti. Stokrat smo dokazali, da imamo dovolj razvito ljudstvo, zadostno kapaciteto, vztrajnost in sposobnost in inteligenco, dokazali smo, da so naši naredni bratje na različnih vseučiliščih, kjer so bili in delovali, veljali kot luči znanosti. Naši rodni bratje so se odlikovali v različnih javnih službah in dokazali, da se lahko kosamo z vsakim in tudi z nemškim narodom. Če so dani vsi predpogoji za izpolnitev naše stoletne zahteve vseučilišča v Ljubljani, ne vem, zakaj noče storiti vlada prvega koraka v tem oziru. Ko smo pred dvema letoma obravnavali nujni predlog glede ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani, izrekel je prevz. gospod naučni minister krilate besede: »Vseučilišča se ne ustanavljajo čez noč!« Meni te krilate besede sploh niso imponirale. Tudi menim, da prevzvišeni ni imel za to prav nobenega povoda od naše strani, ker nismo politični otroci, da bi ne vedeli, kako se vseučilišča ustanavljajo. Tega takrat

nismo zahtevali, hoteli smo samo postavno zagotovitev ustanovitve vseučilišča. In to je vendar vse kaj drugega, kot bi bili zahtevali, da se mora takoj ustanoviti vseučilišče s sedežem v Ljubljani. Tega takrat nismo zahtevali in tudi danes ne zahtevamo. Zadovoljni smo, da se uredi naše zahteve glede ustanovitve vseučilišča postavnim potom in za to nam gre. Mislil tudi, da bi bila ravno zdaj najboljša priložnost, da bi bila vlada s predlogo za Italijane predložila tudi predlogo za nas Jugoslovane. Vseučilišča se gotovo ne zidajo in ustanavljajo čez noč in mi tudi kaj takega ne zahtevamo od vlade. Zahtevamo le, da stori vlada vsaj prvi korak in izvede zagotovitev ustanovitve postavnim potom. Mi bodemo potem gotovo v položaju, preskrbeti popolnoma zadostni učiteljski material, izvedemo tudi druge predpogoje za razvoj popolnega vseučilišča, da dokler ne stori vlada prvega koraka in sploh ne zagotovi ustanovitve vseučilišča, se ne more zahtevati, da bi izvežbali celo množico učnih moči, ne da bi vedeli, da pridejo kdaj do uporabe. Ko pa je ustanovitev vseučilišča zagotovljena postavnim potom, našlo se bo dovolj nadarjenih mladih ljudi, ki se bodo posvetili profesuri in delali na razcvitanje in razvoj vseučilišča. Nočem vas, gospoda moja, dalje zadrževati. Spolnil sem le svojo narodno nalogo in dolžnost, ko sem tukaj glasno in javno predložil zahtevo po ustanovitvi slovenskega vseučilišča, ker kar pristojna drugim narodom, pristojna tudi nam, in kar je spoznala vlada danes za 728.000 Italijanov za potrebno, tega ne sme odrekati nam, 1.900.000 Jugoslovanom. Izjavljam torej v imenu svojih političnih somišljenikov, da bodemo le takrat — in sicer naglašam iz taktičnih vzrokov — mogli pri meritornem glasovanju za predmet glasovati, če se zagotovi z ustanovitvijo tega vseučilišča za Italijane istočasno tudi ustanovitev slovenskega vseučilišča. S tem končam. (Pritrjevanje in ploskanje.)

DOPISI.

Iz Vrtojbe 22. maja. — Včeraj je bil veličasten pogreb rajne gospe Ivanke Faganelj. Pri vsem tem, da je bilo prav neprijetno vreme, so pokazali ljudje, domači in mnogo njih tudi iz mesta in iz okolice, da so nepozabljivo pokojnico zelo spoštovali ter ji pokazali zadnjo čast v tako mnogobrojnem številu pri sprevodu. Bila je prava mati ubogih in potrebnih, nikomur ni odrekala nikake dobrote; in če je le videla, da kateremu je kaj treba, je bila ona povsod prva pomoč. Zato ji želimo vsi iz srca: Bog ji daj večni mir!

bilo v njem, Ne, ne, ne bojte se! Če dobiva zaklad v roke, ga uživava lahko z mirno vestjo.

„In pravite, da znaša ta zaklad...“

„Dva milijona rimskih srebrnikov, kar je približno trinajst milijonov našega denarja.“

„Nemogoče!“ vsklikne Dantes, ves iz sebe vsled tako velike svote.

„Nemogoče, in zakaj nemogoče?“ odvrne stavec. „Rodbina Spada je bila jedna najstarejših in najpremožnejših rodbin petnajstega stoletja. Razun tega se v onem času, ko sta bili trgovina in industrija popolnoma zanemarjeni, ni dogajalo redko, da so si nakopičili ljudje dragocenosti. Še zdaj živijo rimske rodbine, ki umirajo lakote, ki imajo kot majorat milijone v demantih in dragih kamenih, katerih ne smejo načeti.“

Edmond se zdi, da sanja; misli mu omahujejo med neverjetnostjo in veseljem.

„Tako dolgo vam nisem omenil ničesar o tem,“ nadaljuje Faria, „prvič zato, da sem vas spoznal, in drugič, da sem vas presenetil. Če bi bila ubežala, predno sem zbolel, bi vas bil povedel naravnost na Monte-Cristo; zdaj,“ pristavi z vzdihom, „morate vi povedati tjakaj mene. Ne, Dantes, vi se mi niti ne zavaljate?“

„Ta zaklad je vaš,“ pravi Dantes, „in sicer samo vaš, in jaz nimam nikake pravice do njega; saj nisem vaš sodnik.“

„Vi ste moj sin, Dantes!“ reče stavec. „Vi ste otrok mojega jetništva. Moj stan me je obsodil k nezakonskemu življenju, a Bog mi je poslal vas, da potolaži moža, ki ne more postati oče, in jetnika, ki ne more doseči prostosti.“

In Faria iztegne svoje zdravó roko proti mlademu možu, ki pade jokaje na njegove prsi.

Domače in razne novice.

Nadvojvoda Josip Ferdinand je dospel v nedeljo z 11 višjimi častniki 28. div. peh. v Gorico. Danes odpotujejo. Te dni so bili okoli po bližnjih hribih, do Št. Ferjana itd.

Baron Erg. pl. Galice, avstro-ogrski poslanik v Carigradu, je dospel v nedeljo v Gorico ter se nastal v hotelu „Südbahn“.

Umril je g. Gvidon Fonzari, računski asistent pri deželnem odboru.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročila trgovska tvrdka Iv. Perdan v Ljubljani kot prispevek od razprodaje družbenih vžigalic znatno svoto 1000 K. Razprodaja družbenih vžigalic lepo napreduje in donaja družbi trajne dohodke. Pozivljamo torej slovensko občinstvo, da kupuje le vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda.

V Kobaridu je imelo slavno „Slovensko katoliško politično in gospodarsko društvo“ (naslov je imeriten!) svoj občni zbor, na katerem se je dejavnemu poslancu Janezu Lapanji tožilo po Ciril-Metodu Vugi. — Stavilo se je na tem zborovanju nekaj resolucij, izmed katerih bi jih bilo nekaj dobrih, če bi ne bile stavljene na takem „katoliškem“ zborovanju. — Brez kozlarij pa klerikali ne morejo zborovati. Začel se je zborovanje zaključilo „z ogorčenjem nad pisavo liberalnih listov o pokojnem škofu Strossmayerju.“ Ta je pa lepa! „Zborovalci“ bi bili storili pametneje, če so izrazili ogorčenje nad tem, da imajo predsednika, ki se pretepa po oštarijah! To bi bilo umestno za ogorčenje! Ker ni bilo sedaj, naj pride prihodnjic na dnevni red občnega zbora.

Dve nuni v sivi obleki sta hodili po hišah te dni po mestu. Iskali sta seveda denarja; če se ju je vprašalo, odkod sta in v kako namene iščeta denar, sta molčali. — Ljudje so se tako neumni, da dajejo takim ženskam denar, pa ne le po vinarjih, ampak par dvajsetic ali celo krono in še več! Če pa pride kaka uboga ženica, ki nima na stare dni nič, dasi je morda delala celo svoje življenje, jo pa odženejo ali ji dajo kos starega kruha, katerega reva seveda ne more použiti. — Kdaj se spametujejo vsi tisti, ki trosijo denar takim osebam, kakor sta omenjeni dve nuni?!

Nepotrebni občinski troški v Ribembergu. — Pišejo nam: V Ribembergu še dosedaj ni imenovan in nastavljen nov župnik. Od novega leta sem mora občina sama skrbeti in plačevati kakega kapucina, da ob nedeljah mašuje, kar pa ni kaka malenkost, ker znažajo stroški za vsako nedeljo in praznik menda okroglih 10 kron.

Župnik pa seveda dobiva plačo iz cerkv. zaloge. Oblasti se veselijo te škode občine, ker denar za ta čas ostane njim, in nebejo poslali novega župnika, čeprav jih je baje že 23 prosilo. Najbolj pametno bi bilo, da bi občinski odbor ne najemal nikakega duhovnika za nadomestovanje in brezpotrebno praznil obč. blagajno. Če ni mari za mašo prizade-

detim, tudi ljudstvo lahko brez nje opravi! Ne verujte, da je pomanjkanje duhovnov!

Pater Ciril. — Pišejo nam z Vipavskega: Že parkrat je bilo v „Soči“ čitati o križkih kapucinih na Vipavskem, zlasti o p. Cirilu in njegovi robotosti. Vendar pa je še vedno preveč potrpljenja. Sicer tudi mi ne mislimo, da bo in da bi moral poslej živeti ta kutar sveto, čisto in angeljsko življenje popolnega človeka, ampak poskrbeti bo vendar le treba, da bo imel vsaj nekaj obzirnosti v svoji „službi“. — Mislimo namreč, kako grdo napačno ta debeluhar proti naprednemu časopisu. Vsako priliko v razgovoru in na poti, pri pridigi in zlasti pri spovedi porabi za to, da naskakuje te časopise, kakor kozel zelen grm. Znano je tudi, da najraje spoveduje ženske, in ljudje se kar spogledujejo, kar uganja, če dobi kako mladenko pred se. Konca ne kraja ni, da bi jo odpravil, in kakor se čuje, so njegova vprašanja res grozna za mlada nedolžna srca, ki jih s svojim celibatarskim govorjenjem zastruplja. Ali bi se taki kladi, ki se dobro redi ob našem kruhu in klobasah, ne moglo pokazati poti gostojnosti in obzirnosti?!

„Zlindra“ iz „Centrifuge“. Pišejo nam z Brjij: Letos so naročili naši posestniki kmetijske potreščine zlasti modro galico (vitrijol) deloma pri c. kr. „kmetijski družbi v Ljubljani“, deloma pri „Centrifugi“ v Gorici. Hoteli so se prepričati, kje bo boljše. Vitrijol kmetijske družbe iz Ljubljane, kateri je naročila iz bratske dežele češke, so dobili kmetovalci na dom brez stroškov po 29 kraje. kg. „Centrifugin“ vitrijol, katerega je pobožna zadruga naročila na Angleškem, se je pa delil pri nas dražje, namreč po 30 kr. kg. in v posameznih vrečah je menda manjkalo po par kg blaga! Kakor se vidi, malo pomagajo žegni, kadar se gre za dobiček — sv. bisage! Kakor s tem, bo menda tudi z drugimi kmetijskimi potreščinami. Bo menda že povsod 16 mesto 18% zindra.

Iz Mirna. — Slavno uredništvo lista „soče“ v Gorici. Podpisano društvo zahteva v smislu § 19. tiskovnega zakona na notico pod „Iz Mirna“ v „soči“ dne 17. maja priobčeno sledeči popravek: Ni res, da „nekdo je bil na bolniški blagajni ser prijema podporo proti društvenim pravilom“ ampak res je da podporo dobivajo le v to opravilni. Za „Podporno društvo v Mirnu“ Ivan Vuk predsednik

Dostavek ured.: Odgovor prepučamo g. dopisniku.

Se že bližajo! — 5 novih hotelov, ki bodo opremljeni po vseh modernih zahtevah, zgradi v planinskih deželah ob novi železnici neki v to svrhu sestavljeni konsorcij. — Ali je kateri teh hotelov namenjen tudi naši deželi? Morda. — To vemo, da si tuji pridno ogledujejo kraje ob progji ter študirajo, kje

(Dalje v prilogi.)

XIX.

Faria umrje.

Zdaj, ko je mogel ta zaklad, o katerem je razmišljal abbe že toliko, zagotoviti srečo človeku, katerega je ljubil res očetovsko, je imelo to bogastvo v Farijevih očeh še enkrat toliko vrednost. Vsak dan je govoril o svoti tega zaklada ter pripovedoval Dantesu, koliko dobrega lahko izkaže človek v naših modernih časih svojim prijateljem s trinajstimi ali štirinajstimi milijoni. Nato je Dantesovo obličje potemnelo, kajti spomnil se je, da je prisegel osveto, in pomislil, koliko zlega lahko stori svojim sovražnikom v naših modernih časih človek, ki mu je na razpolago trinajst ali štirinajst milijonov.

Abbeju je bil otok Monte-Cristo neznan, a znan je bil Dantesu. Večkrat se je peljal mimo tega otoka, ki je ležal petindvajset milj od Pianose med otokoma Korsiko in Elbo, in enkrat se je na njem celo ustavil. Ta otok je bil vedno in je že zdaj popolnoma neobljuden. Ves otok je tvorila skoro oblata skala, ki jo je dvignila nad morsko površje najbrže vulkanska moč.

Dantes je narisal abbeju načrt otoka, in ta mu je dajal nasvete, kako najlažje najde zaklad.

Toda Dantesu je majkalo mnogo abbejeve navdušenosti in zaupljivosti. Zdaj je bil popolnoma prepričan, da Faria ni blazen, in način, ki ga je privedel do tega razkritja, zaradi katerega je smatral prej Fario za blaznega, je še pomnožil občudovanje, katero je gojil za tega nenavadnega moža. Vendar pa ni mogel verjeti, da bi bil ta zaklad, če je bil sploh kdaj na svetu, še vedno na istem mestu. In mislil je, če zaklad tudi ni samo izmišljotina, da ga vendar ne najde nihče več.

Kakor da je hotela vzeti usoda prijateljema poslednje upanje, so popravili med tem galerijo ob morskem bregu, ki je bila že dalj časa in na več mestih potrebna poprave. V jama, katero je zasul že Dantes do polovice, so zabili težke skale in jo napravili popolnoma nepristopno. Da ni ubogal

Dantes abbejevega nasveta, bi bila nesreča še večja, kajti nasledili bi bili rov in ju ločili. Tako pa je bila nova ovira samo od zunanjega sveta.

„Vidite,“ pravi mladi mož žalostno abbeju, „Bog niti noče, da bi bilo to, kar imenujete vi moja požrtvovalnost, moja zaslug. Obljubil sem vam, da vas ne zapustim nikdar, in zdaj ni niti v moji moči, da bi prelomil to obljubo prostovoljno: jaz prav tako kakor vi ne pridem do zaklada, in nobeden naju ne ubeži. Sicer pa, prijatelj, moj resnični zaklad, ki me je čakal pod skalami otoka Monte-Cristo, to je vaša prisotnost, to je najina vsakdnevna, pet-do šesturna zabava. To so žarki razuma, s katerimi ste obsvetili moje mozgane, jeziki, ki ste mi jih vtisnili v spomin. Različne vede, katere ste mi napravili s svojim temeljitim znanjem tako lahko pristopne, to je moj zaklad, prijatelj, v tem oziru ste me naredili bogatega in srečnega. Verjemite mi in naj vam bode v tolažbo, da mi je to vredno več kakor tone zlata in zaboji demantov, ki bi ne bili niti problematični kakor oblaki, ki jih vidi človek zjutraj nad morjem in jih smatra za suho zemljo in ki izhlapevajo in izginevajo tem lažje, čim bližje jim pridemo. Biti kolikor nemogoče dolgo v vaši bližini, poslušati vaš zgovorni glas, spopolnovati svoj razum, krepiti svojo dušo, napraviti vse svoje bistvo pristopno vzvišenemu in resničnemu za čas, ko bodem morebiti prost, pregnati obup, kateremu sem se vdajal, dokler nisem poznal vas, za slučaj, da ostanem jetnik do konca svojih dni, to so moji zakladi. Ti zakladi, ki ste mi jih podelili vi, so resnični, in vsi vladarji sveta mi jih ne morejo vzeti, če bi bil tudi vsak posamezni izmed njih Cesare Borgia.“

Tako sta živela sotrpina, če ne srečne, pa vsaj ne dolgočasne dneve in ure, ki so bile polne duševnega dela. Faria, ki je moral tako dolgo leta molčati o zakladu, je govoril zdaj o njem pri vsaki priliki. Njegova desna stran je ostala hroma, kakor je preročeval, in tako je izgubil upanje, da bi prišel zaklad kdaj v njegove roke; toda vedno je sanjal o oproščenju ali begu svojega mladega tovariša ter vžival v duhu z njim

Japonci se se postavili nekako tako kakor pri Maroknu.

Rusi zavzemajo pozicije, dolgo 42 milj, ki se raztezajo od Jokohingama do Healsionna preko Surinbanga. Japonci prodirajo v trah kotonah. Na vztočnih delih terena se nahajajo Rusi, ki so se umaknili od Tunghua in Ksiangkinga. Pozneje so se zbrali pri Vangkaotse, potem pa so se umaknili še dalje proti severu, tako da se njihova sedanja najsprednejša pozicija nahaja pri Liuhoheau, eno miljo severno od Vangkaotse.

Potopljene ruske ladje v Port Arturu.
„Daily Telegram“ poroča iz Tokia. Govori se, da je japonski admiralat mnenja, da je v portarturški luki potopljene ruske ladje. „Peregrinet“, „Poltava“, „Retvizan“, „Pobjeda“ in „Bajan“ močno zopet dvigniti in popraviti. Stroški se proračunavajo na 150.000 funtov sterlingov. „Standard“ poroča iz Sankt-peterburga, da je križarka „Pallada“ že popravljena.

Razprava radi kapitulacije Port Arturja.
Kakor poroča „Echo de Paris“, se prične razprava radi predaje Port Arturja pred vojnim sodiščem sredi meseca junija. Pred vojno sodišče so pozvani ti le generali in admirali: General Steselj, admirali Uhtomski, Viren, Bošinski in Grigorovič, in generali Biril, Fok, Nadihine, Terbickin, Nikuljin in Garbatovski. Generali in admirali, ki se nahajajo v japonskem ujetništvu, so dobili ukaz, naj oddajo častno besedo in se vrnejo na Rusko.

Častniki brez sabelj.
Rusko vojno ministerstvo izda te dni ukaz, da se imajo vsi častniki pehote oborožiti s puško in bajonetom; samokres in sablja se odpravita. Ta ukaz se izda na prošnjo častniških korov samih, ker se s tem znatno poveča bojna sposobnost častnikov. Kakor je znano, so isto ukrenili tudi Angleži za časa burske vojne.

Kapitan Klado.
Kapitan Klado, ki je nevtraheno izrazil svoje mnenje o ruski vojni, o hibah itd., je odpuščen iz službe z dnevnim poveljem carja Nikolaja od 21. t. m.

Admiral Virilev.
Iz Petrograda poročajo, da odpušča admiral Virilev dne 25. t. m. v Vladivostok, da prevzame mesto poveljnika brodograjskega Ocea.

Ruske lazaretno ladje uplenili Japonci.
Četa oboževanih Japoncev je zasedla parnik „Kazan“ pred Port Arturjem. Ta ladija je služila Rusom za časa obleganja za lazaretno ladjo. Japonci jo smatrajo za vojni plen.

V Mianmarju.
Ruske manjše čete nastopajo ofenzivno ter se bijejo vedno manjši boji. Poroča se tako o manjših bojih pri Hiniangp. v Er-sinlihpao, pri Tangsedu. Po japonskih poročilih bi bili Rusi na teh krajih odbiti.

Kje je Rusko-ameriški?
Baltička eskadra je preplula Kanal Baši, južno od otoka Formoze. Neki parnik je srečal več ruskih ladij, ki so plule proti jugu, prišedši iz imenovanja kanala.

Kaj namizva Togo?
Togo hoče bajje oslabiti rusko eskadro s fingiranimi nočnimi napadi. Hoče poslati proti Rusom stare parnike, katere bi obstreljevali, s parniki pa tudi torpedovke, ki naj bi v splošni zmešnjavi poskusile svojo srečo. Tako jih misli oslabiti, potem pa jih napasti z vso svojo močjo.

Rusi so pregnali Japonce iz Santufu. Vrtijo se vedno manjši boji. Rusi nastopajo ofenzivno. — O Roždestvenskem ni nikakega poročila.

Razgled po svetu.

Društvo „Ljudski odet“ v Trstu. — To društvo priredi 10., 11. in 12. prib. m. cikel predavanj. Predavati bo dr. Dr. Lončar, profesor iz Ljubljane. Kako je nastalo delavsko vprašanje; narodnost, mednarodnost in delavstvo; razvoj in značaj šolstva v posameznih zgodovinskih dobah.

Spetneje boje ladje „Nadvojvodja Ferdinand Maks“ v morju se je izvršilo v nedeljo v Trstu na običajen slavnosten način. Gledalcev je bilo kakor navadno veliko število. V morskem zalivu pred ladjedelnico je kar mrgolelo malih čolnov, bark in parnikov. Botra novi bojni ladji je bila nadvojvodinja Marija Josipa. Spuščanje se je izvršilo v najlepšem redu.

Car Poljakom. — Carski razglas, ki olajša postave glede zahodnih gubernij, določa: 1.

Poljski imajo pravico najemati v dovoli za hočni gubernij brez omejitve najemniške dobe posestva in hipotek. 2. Poljski imajo pravico, s privoljenjem generalnega guvernerja ali guvernerjev dotičnih poljskih gubernij pridobivati posestva izven mest in vasi, da zame-rejo okrožiti. 3. Omejiti svoja imetja. Tudi smeje v slučajih, ki jih določa zakon, zame-njavati svoja posestva. 3. Ravno tako imajo pravico v industrialne svrhe pridobivati posestva v obsegu 1—60 desjatina. 4. in 5. Uve-dejo se zopet volitve plemstva. 6. Pouk v poljščini in litavščini se dovoli v šolah tistih starih gubernij, kjer imajo program elemen-tarnih šol, in na tistih srednjih šolah, kjer je večina poljska ali litavska.

Dva ribiška utula. — Neko ribiško ladjo iz Komaze v Dalmaciji je zajel vihar ter jo tiral na visoko morje. V ladji so bili 4 ribiči; dva mlajša so prišli valovi ter ju od-nesli, da sta potonila, dva starejša pa sta se držala v ladji, preživela sta dva strašna dneva, slednjt ju je rošila neka druga ladja ter izkrcala v Šibeniku.

Čestilce za pse. — Ker se v velike go-stilne ameriške ne sprejema psov, so začeli podjetni ljudje misliti na ustanovitev posebnih gostiln za pse. Nekaj jih je v Novemjorku, v Čikagu ter po drugih večjih mestih v Zjedi-njenih državah. Opravljene so z vsemi kom-fortom: restavrant, kopalnica, dvorane za igre, živnozdravniki itd. Gospodarji psov napišejo, kaj se da psu, kako mile naj se rabi v ko-pelih in kak parfum, igre itd. Plača se za dan od dveh do pet dolarjev.

Mati in sin samomorilca. — V poned. pop. so našli na pokopališču pri sv. Ani v Trstu okoli 50 let staro žensko, ki se je zvi-jala v bolečinah. Pifa je karbolno kislino. Med potjo v bolnišnico je umrla. Piše se Leop. Terka. Zvečer okoli 6. ure pa se je ustrelil njen sin J. Terka na stanovanju v sence.

Ameriška sodba o avstrijski vojni mornarici. — Ameriška vlada je poslala svojega admirala O' Niela v Avstrijo, da preštudira pristanišča in vojno brodograjske. Sedaj je prinesel „Stan-dard“ sodbo tega strokovnjaka o avstrijski vojni mornarici. Admiral pravi, da ima Av-stro-Ogrska najhitrejše vojne ladje celega sveta. To je prav pripravno brodograjske, ki pre-naša dovolj teže ter se mu ni treba bati no-benega sovražnika, ker po lastni razsodbi se lahko spusti ali v bitko ali pa se ji izogne. Posebno hvale vojne ladje, ki so zgrajene v Trstu in Pulju.

V pomoč Dalmaciji, kjer je velika beda, je vlada nakazala svota 800.000 K, katera se ima razdeliti takoj med najrevnejše kraje.

Maksim Gorki. — Petrograjske „Birs. Vedomosti“ poročajo, da je dospel Maksim Gorki dne 25. maja v Petrograd ter da se nastan v Kuakoli ob Finski meji, kjer je zanj najeta hiša. Kazensko pstopanje proti njemu vstavijo popolnoma.

Francoska duhovščina v štrajku! — Poroča se o shodih, na katerih se je sklepalo, da po sprejetju zakona za ločitev cerkve od države stopi kat. duhovščina na Francoskem v štrajk ter ne bo izvrševala nikakih funkcij!

Afera bomb v Trstu pred dunajsko poroto.

V ponedeljek ob 9. uri dop. je pričela pred dunajskimi porotniki zanimiva razprava radi znane afeře bomb v Trstu.

Predseduje svetnik Feigl, obtožbo za-stopa državnega pravnika namestnik Türk, branijo odvetniki Libogen, Neuda, Rosenfeld in Breitner. Prisostvujeta obravnava dva zve-denca za razstreljiva in dva tolmača za laški jezik. Po običajnih formalnostih je bila preči-tana obtožnica. Obtoženi so: 1. Oskar Suban, 30 let star, oficijal pri mostnem davčnem uradu. 2. Marcel Depaul, 26 let star, trgov-ski agent. 3. Gustav Salatei, 32 let, dimnikar in 4. Napoleo Cozzi, 38 let star, slikar in učitelj borenja, da so:

I. vsi štirje sporazumno med seboj in z drugimi osebam, pripravljali oboženi upad dobrovoljcev Ricciotti Garibaldija v Avstrijo; II. tudi vsi štirje branili in pripravljali razstreljiva, da se istih poslužijo na škodo imetja in življenja svojega bližnjega; III. da sta Suban in Depaul prinesla semkaj in širila veleizdajske tiskovine in IV. da je Suban, vsled nasvetov in s pomočjo Depaula dvignil na stolpu mestne pa-lače v Trstu italijansko zastavo. Torej so obtoženi zločinov veleizdaje po § 58. in 59. zak. zločina po zakonu o raz-streljivih, motenja javnega mira po § 65., razžaljenja Njeg. veličanstva po § 63. in pre-greska hujskanja po § 305. kaz. zak. Obširna obtožnica omenja preiskave v društvih „Vita dei giovani“ in „Ginnastica“.

ki se našli pod podom v prostorih „Ginna-stica“ ločeno skupino z dvema bomboma si-stema Orsini. Prišlo se je na sled tajnemu agitacijskemu odboru, ki je vzdrževal agitacijo za irredentizem ter pripravljala razna kašniva dejanja v zvezi s tajnimi društvi v Italiji.

Hoteli so podpirati oboženi upad pro-stovoljcev Ricciotti Garibaldija, najeti v to svrhu dobrovoljce, pripravljati ljudsko ustajo in v to svrhu se posluževati bomb importiranih iz Italije, vse z namenom, da se omo-gotiči nasilno združenje Trsta z Italijo. Pripravljali so si teren z razširjevanjem iz. Italije doslih irredentističnih in veleizdajnih tiskovin ter nabirali denar s prodajanjem „bonov“, ka-tere je izdalo društvo „Pro Italia irredenta“ in ki so bili podpisani od Ricciotti Garibaldija. Glavna opora obtožnice je priznanje obtoženca Subana, ki je pred preiskovalnim sodnikom med drugim izpovedal tudi, da je dne 20. sept. 1903. po prigovarjanju in s pomočjo Depaula razobesil na stolpu mestne palače ita-lijansko trikotno v proslavljeno zasedenja Rima po Italijanih. Moral je Depaula in ne-kemu Giuluzzi-ju (sedaj umrlemu), v hiši ka-terega so se vršili prvi dogovori, slovesno, priseči, da ne bode nobenemu ničesar pravil o teh podjetjih ter je bil o tem tudi sestav-jen formalen zapisnik. Nato mu je Giuluzzi povedal, da so on, Depauli in Menicanti v tajni zvezi in dopisovanju z nekim političnim društvom v Milanu, katero agitira za osvobo-jenje takozvanih italijanskih provincij v Av-striji in pripravlja teren za prihod Ricciotti Garibaldija in njegovih dobrovoljcev. Pričako-valo se je, da v spomladi 1904. izbruhne ustaja v Makedoniji, in da Garibaldi porabi to priliko za upad v Avstrijo. Obtoženci so sku-sali nabirati dobrovoljce, toda s pičlim uspe-hom: zato je Fumis izjavil, da ne ostane dru-gega, nego provocirati v odločilnem trenutku ljudsko ustajo. Kmalu zatem so došle iz Ita-lije bombe, namenje za uporabo nameravane ljudske ustaje. Nekega dne aprila 1904. po-zval je namreč Fumis Subana v hotel „Al buon pastore“. Tam so se sešli obtoženci Fu-mis, Rascovich, Apollonio in Petronio z dvema Italijanoma iz Vidma, ter sta poslednja v neki zaprti sobici izročila tržaškim zaročnikom v roke Fumisa dve bombi, tri omote s prahom, kapsule in pistone ter sta razložila, kako se ima z bombami postopati. Fumis je naglašal, da se uporabijo bombe o priliki ustaje. Suban je vse skupaj hranil nekaj dni v svojem sta-novanju, potem spravlil v lesen zaboj, na istega zapisal besede: „Pericolo di morte“ narisal mrtvaško glavo ter ga po naročilu Fumisa in v prisotnosti Cozzija skrnil pod pod garderobe v poslojpu „Ginnastico“. Enega teh prahov je Suban, da potolaži svojo vest, vrgel proč.

Meseca maja 1904. je šel Suban po naro-čilu Depaula v Videm, kjer mu je Battistig izročil malo bombo, katero Suban imenuje „pe-tardo“ in ki jo je prinesel v Trst ter spravlil v svojem stanovanju. Dne 8. julija 1904. so skle-nili Fumis, Suban, Cozzi, Petronio in Depaul, da skličejo povodom izgredev v Inomosta shod v prostorih društva „Patria“ na dan 17. julija in da po shodu vržejo bombo proti stavbi nem-škega telovadnega društva „Eintracht“. Suban je zaročnike prepričal, da naj se uporabi o tej priliki mesto velikih Orsinijevih bomb, shranjenih v „Ginnastici“, ono manjšo bombo ali petardo, ki jo je on prinesel iz Vidma. Suban in Fumis sta imela petardo nabasati s prahom, shranjenim v prostorih „Ginnastico“. V tem delu ju je pa motil nenadoma došli sluga, na kar je Suban perurdo zavil v papir in skrnil v peč. Nekaj dni pozneje je Suban zvedel o prvi hišni preiskavi, izvedeni dne 14. julija 1904. v prostorih društva „Ginna-stica“ in tedaj se je spomnil, da je bilo na pa-pirju, v katerega je zavil petardo, zapisano njegovo ime. Prosil je prijatelja Sillanuja, da bi šel po ono petardo ter ta čas zbežal na italijanski parnik „Manin“, kateremu je bil kapetan navedeni Lescovich. Sillani je petardo prinesel Subanu, ki jo je izročil Lescovichu, da jo skrije oziroma uniči. Mislil je, da je iz vsake nevarnosti, se je Suban povrnil v me-sto, kjer je bil kmalu potem aretovan.

To je na kratko izpovedba obtoženca Subana, katero podpirajo tudi razne druge iz-povedbe in prič v procesu dograne okolnosti.

Drugi soobtoženci so spetkeka tajili, ali pozneje pripoznali v glavnem, kar je že Suban izpovedal. Prvi je bil zaslišani Suban. Na vprašanje predsednikovo, če je kriv, je rekel, da ne. Rekel je tudi, da je nazadnje poskušil vse, da bi vse skupaj onemogotil. Do početja 1903. sploh ni bil v dotiki z irredentizmi: Po-letu 1903. pa so bi obtoženske volitve v Trstu, in takrat ga je pozval soobtoženi Depaul, da naj po volitvah na čast županu razobesi na magistratu laško trobojnico. To da je odklo-nil. Pozneje ga je napravil Depaul do tega, da naj si nadene narejeno brado ter naj na-jame kakega dečka, da raznese razne letake. Pravi, da je mislil, da so se tikali tisti listi občinskih volitev. Pozneje je bil povabljen k trgovskemu agentu Menican-tiju, kjer je dobil poleg Depaula tudi učitelja jezikov Giuluzzija. Tam je izvedel, da stojijo ti v zvezi z nekim političnim društvom v Mi-lanu. Naloga tega društva je osvobojenje ta-kozvanih laških dežel Avstrije. Pravi pa, da ni mislil resno o prihodu Garibaldija v Trst. Suban je bil član irredentističnega odbora. Šel je tudi na razstavo v laški Videm, kamor je bila prišla laška kraljeva dvojica. On je po naročilu trosil listke v laških barvah na trg pred kraljevo kočjo. Zastave Trsta, Istre in Gorice so zavili v črni flor in neki član odbora je imel pozneje govor pri Garibaldije-

več spomeniku. Potem je izpovedal, kako je 20. sept. 1903. na spominski dan razvetjali litma na magistratnem stolpu v Trstu razobe-sil laško zastavo. Depaul ga je vsposobil k temu. Izpovedal je dalje, kako so se menili v „Ginnastici“ na nekem posvetovanju, on, Cop-padoro, Lescovich in Battistig, da se irreden-tizem širi po celi Italiji ter da bi prišel Ga-ribaldi v Trst. Trebalo bi nabirati prostovoljce, da bi se združili z Ricciotti Garibaldijem. Vršilo se je drugo zborovanje v svrhu nabiranja pro-stovoljcev. Cozzi je tu večkrat ugovarjal. Su-banu, ki je tudi razlagal, kako so položili bombe na varno v „Ginnastici“. Rekel je, da so ga spravili tudi v Videm, kjer mu je dal Battistig eksplozivnih rečij z nalogom, nasti-jih v Trst. Spetkeka se je branil, potem pa od-nesel tiste reči v Trst. Pravi, da če bi bil vedel, po kaj so ga poslali v Videm, bi ne bilo šel tje. Od tujak naprej ni imel več, ka-kor pravi, miru. Vedno ga je pekla vest in šel se je spovedat h kapucnom. Kapucin, ka-teremu se je izpovedal, mu je rekel, da mu ne da odveze, če prej ne prišeze, da zapusti to družbo ter naj stori, da ostanejo bombe brez učinka. Rekel je, da se ne more kar tako odstraniti, pač pa je vzel škakljico smodnika proč od bomb, vsled česar je bila odstranjena nevarnost. Predsednik je pokazal tudi prošnjo Subanova za vstop v samostan karmelitov. — To je izpovedal v ponedeljek Suban ves gi-njen s tresotim se glasom.

Včeraj so zaslišavali še vedno Subana. Dopoldne so čitali tudi poročilo o onem Bo-nicicollju, ki je bil pobegnul v Videm, katerega pa so smatrali za izdajco; češ, da je on vse izdal tržaški policiji. Ta Bonicicoll se je usmrtil v Vidmu. Poročilo ga slika za irredentovec, ki je bil vedno v zvezi z raznimi irredenti-stičnimi društvi.

Popoludne včeraj je bil zaslišan M. De-paul, ki je rekel, da se ne pripoznava krivim ter da je izpoved Subanova napačna. Zasliši-vanje je trajalo dolgo.

Gospodarstvo.

Kako si hočejo pomagati. Ogrji v slučaju carinske ločitve.

Koalicijske parlamentarne stranke na Ogrskem so poskrbele, da pride na dnevni red prihodnjih sej v poslanski zbornici raz-govor o gospodarskem razmerju Ogrske do Avstrije. Govori v ogrski poslanski zbornici imajo biti temeljit odgovor vsem onim po-slancem v avstrijski zbornici, ki so se pote-zali za časa debate o carinskem tarifu za ca-rinsko ločitev.

Glede na to se je izjavilo že več važ-nih ogrskih politikov in nacionalnih ekono-mov, da se ne bojijo ločitve od Avstrije ter da ne pričakujejo nikake posebne škode za kraljevstvo sv. Štefana. Grof Arved Teleki je v zadnjem času cpetovano v „Neue Freie Presse“ prijavil vesti, da, čeprav z naglo, s carinsko ločitvijo ne zadeva Ogrcov nikak po-seben udarec. Ta Teleki, ki je veliki posest-nik ter ima mline, izvaja, da so na Ogrskem za najhujši slučaj že sedaj pripravljene, zado-voljiti se za prvi začetek z hitnimi cenami svetovnega trga. Če se zapre vhodna meja, se olajša Ogrska pritiska cene in pomanjšanja kvalitete tujega žita. Potem bi znižanje ze-lezniskih tarifov v lastni deželi ter znižanje pri morskih tarifih olajšalo izvoz žoljšane množine žita in moke v dežele, ki so že tako navezane na uvoz. Drugo pomoč, če pade-cena žitu, išče grof Teleki, v progresivnem zniževanju zemljiškega davka. Najboljše ared-stvo pa vidi v tem, da bi se zmanjšalo pri-delovanje žita. To da bi bilo lahko, ker pri-delovanje krme, masla ter prešičja rejs se dviga ter daje izdaten zaskazek: S forcirano rejo perutnine, s pomnoženim pridelovanjem ter s povečanim uvozom semenj za pičo; bi stavilo, kakor sodi Teleki, nevarnosti takojšnje carinske ločitve na najnižjo mero.

Znižati pridelovanje žita ter se več brati z rejo perutnine in z izvozom jajec — to bi se morda dalo doseči po krajih, ki so revnejši na dobri zemlji. Ali drugodi, kjer zemlja že sama vabi, kakor v gornjih delih Ogrske, te polnokrvne agrare pripraviti do tega, da bodo rajši nabirali kurja jajca ter se pečali z mlekom in maslom, to pa ne bi šlo! To bi se reklo kar vse gospodarstvo obrniti na glavo! Vprašanje nastane, če bi moglo ogrsko posestvo pri sedanjem stanju velikoga za-dolženja preстати tako premembo. Tudi klima-tične razmere igrajo v takih slučajih veliko ulogo. Na Angleškem se je pred časom nekaj takega kolikortoliko posrečilo, da se je zni-žalo pridelovanje pšenice ter povisal pridek krme itd. Ali to se je izvršilo le tako, da je zemljišče izgubilo na svoji vrednosti, veliki posestniki pa tudi niso bili zadolženi; najem-ščina pa se je znižala kot posledica temu procesu. Na Angleškem je bil prehod mogoč

le po vlažnem morskem podnebjju. Ko so pa v letih okoli 1890. poskusili v Nemčiji nekaj takega, pri nizkih žitnih cenah, se je pokazalo, da ne gre. Taka prememba zahteva tudi dosti časa. — Ker predstavlja žito na Ogrskem okoli 1/2 milijarde kron vrednosti, bi značilo zmanjšanje le pri 20% odpadek 300 milijonov kron. In nasproti temu se ne da misliti, da bi bil izvoz perutnine in jajec na Angleško baš tak, kakoršnega si misli Teleki. O tem, da izvozi Ogrska na leto okoli 700.000 do 800.000 hl vina v Avstrijo, kar dela nemalo konkurenco dolenjeavstrijskim in štajerskim vinom, Teleki popolnoma molči. Tudi ne misli nič na to, kje dobijo nadomestilo ogrski mlini za avstrijski trg. Preveč optimizma! Mi lahko rečemo: Če pride do carinske ločitve, izgubi Ogrska svoje najbližje in najboljše razpečevališče.

Izjava.*)
Gosp. Maražu Jakobu v Vrtojbi.
 Na Vašo zmedeno in nerazumljivo izjavo v „Soči“ od 17./5. t. l. odgovarjam, — in sicer v zadnjič — sledeče:
 Vi trdite, da je moje odprto pismo na Vas v „Soči“ od 10./5. popolnoma zlagano, ter si hočete s tem prihraniti obljubljenih 200 kron Ciril-Methodovi družbi. S to svojo izjavo niste pa ovrgli niti ene točke mojega odprtega pisma, in jaz ostanem še vedno pri svojih trditvah. Torej, gosp. Maraž, s tem bi bila Vaša „nedotakljiva čast“ žaljena. Ali sem pa jaz lažnik ali ne, to lahko sodnija razsodi. V Vrtojbi, dne 18. maja 1905.
Fran pi. Locatelli.

* Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

ZAHVALA.

Iskreno se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki so se potrudili včeraj dne 21. t. m. skazati zadnjo čast naši

soprogi in materi

otrok na pokopališče v tako obilnem številu. Posebno zahvalo izrekam še celemu starešinstvu, ki se je korporativno udeležilo pogreba, kakor tudi našemu pevskeemu zboru, ki je kljub tako slabemu vremenu pel nagrobnico in sicer tako precizno in srce pretresujoče, da nikdo se ni mogel vzdržati solza. Bog povrni ta trud vsem stotero!

Vrtojba, dne 22. maja 1905.

Franc Faganelj,
soprog in družina.

Naznanilo.

Tvrška Bratje Reininghaus »Akojska družba tovaren piva in vinskega cveta v Steinfeldu blizu Gradca« si usoja sporočiti slav. občinstvu, da je oddala vodstvo in administracijo svojih zalog piva, nahajajočih se v Gorici na Kornu št. 5 (v lastni hiši) gospodu

Franu Barzellini.

Zaloga piva se bode vodila kakor doslej na ime tvrdke Bratje Reininghaus.

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

TEKALIŠČE JOSIPA VERDIJA št. 28.

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

tovarne S. Auerejevih dedičev v Zjubljani in plzenskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mošćansko pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja na dobo od 100 kv naprej.

Cena zmerna. Postrážba poštna in točna.

Slovanska knjigarna

✿ ✿ A. GABRŠČEK v Gorici ✿ ✿

piporoča naslednje knjige in muzikalije:

Album „Kranjsko v slikah in opisih“, eleg. vezan 4 K.
 Aleksandrov: Pesmi in romance, broš. 3 K 50 h, eleg. vez. 5 K.
 Askerc A.: Zlatogor, planinska pravljica iz Trente, broš. 1 K 60 h, eleg. vez. 3 K.
 Cankar Ivan: Vinjete, broš. 3 K 60 h, eleg. v platno vez. 4 K 60 h.
 — Jakob Ruda, drama, broš. 1 K 20 h.
 — Za narodov blagor, komedija; broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K.
 — Knjiga za lahkomišlac Rudi, broš. 2 K 50 h, eleg. v platno vez. 3 K 0 h.
 — Kralj na Betajnovi, drama; 5 K.
 — Erotika, II. izdaja; broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 90 h.
 — Hiša Marije Pomočnice, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 50 h.
 — Gespa Judit, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.
 — Čehov Anton: Momenti, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K.
 Jelovšek Vlad.: Simfonije, broš. 2 K.
 Jelovšek Ernestina: Spomini na Prešerna, broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K 40 h.
 Dr. Hlešič Fr.: Prešeren in Slovanstvo, 70 h.
 Kaj hočemo? Poslanica slov. mladini, broš. 50 h.
 Kersnik Janko: Zbrani spisi.
 I. sešitek. Cyklamen, broš. 2 K 50 h.
 II. sešitek. Agitator, broš. 2 K 50 h.
 III. sešitek. Na Žerinjah, broš. 2 K 50 h.
 IV. sešitek. Lutrski ljudje, Testament, broš. 2 K 50 h.
 V. sešitek. Rošlin in Vrjanke, 2 K 50 h.
 VI. sešitek. Jara gospoda, Očetov greh, broš. 2 K 50 h.
 VII. in VIII. sešitek. Gospod Janez, Kmetске slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo, broš. 5 K.
 Kersnik Janko: Zbrani spisi. Vezana izdaja. V platno vez. po 6 K, v fini pol franc. vezbi po 7 K.
 I. zvezek: Cyklamen in Agitator.
 II. zvezek: Na Žerinjah, Lutrski ljudje in Testament.
 III. zvezek: Rošlin in Vrjanke, Jara gospoda in Očetov greh.
 IV. zvezek: Gospod Janez, Kmetске slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo.
 Kette Dragotin: Poezije, eleg. vez. 4 K 40 h. (Razprodano; nova izdaja se pripravlja.)
 Kocbek Fran: Pregovori, prilike in reki, 60 h.
 Dr. Krek Gojmir: Anton Askerc, Studie, broš. 1 K 60 h.
 Kveder Zofka: Iz naših krajev, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 4 K.
 Murnik Rado: Navihanci, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.
 Murnik Rado: Bucek v strahu, broš. 70 h.
 Prešernove poezije. Uredil A. Askerc. broš. 1 K 40 h. Elzevir izdaja 3 K.
 Dr. Sorli Ivo: Človek in pol, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.
 Trdina Franc: Bahovi huzarji in Iliri, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h.
 — Bajke in povesti I. broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.
 Vasičova M.: Dobra kuharica, v platno vezana 6 K, 6 K, po pošti 6 K 50 h.
 Vseučilski zbornik, broš. 4 K.
 Zupančič Oton: Časa opojnosti, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K.
 Zupančič Oton: Čez plan, broš. 2 K, eleg. v usnje vez. 3 K.

Zoološki atlant. Sestavil H. Leutemann. Slovenski mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s 255 koloriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo vez. 6 K.
 Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za najnežnejšo mladino. Cena 24 h.
 Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva brez besedila. Broš. 40 h.
 Drobiz v podobah. Cena navadni izdaji 40 h.
 Drobiz v podobah. Leporello-izdaja (slike so napete na močni lepenci s platnenimi hrbiti, in sicer na eni strani „Drobiz“, na drugi pa „Naše domače živali“). Cena 1 K 50 h.
 Nočeta barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Cena 1 K 50 h.
 Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in karton. izdaji 1 K 60 h.

Muzikalije:

Podoknica iz Tebarskih plemičev za klavir. Hoffmeister K., 1 K.
 Pesmi za visoki glas s spremljevanjem k. virja. Hoffmeister K., 1 K 50 h.
 Trije jahači, melodram za klavir. Hoffmeister K., 1 K.
 Zvezdica, polka mazurka za klavir. Volarič H., op. 90 h.
 Slovenske narodne pesmi. Pirnat Stanko, partitura 3 K 40 h. — Posamezni glasovi po 40 h.
 Tri Askercove balade, zložil Risto Savin. 2 K 40 h.
 Zimska idila. Balada za srednji glas. Risto Savin. 1 K.
 Pod oknom. Samospev za bariton, dr. Gojmir Krek. 1 K 60 h.
 Pozdrav Gorenjski, valček za klavir. Parma Vikt 2 K.
 Bela ljubljana, valček za klavir. Parma Viktor. 2 K 40 h.
 Album slovenskih narodnih napevov za klavir. I. zvezek, Gerbič Fran, 3 K.
 Album slovenskih narodnih napevov za klavir. II. zvezek, Gerbič Fran, 3 K.
 Meščak. Enodejanska pantomima za klavir. 1 pesec. 5 K.
 Tri pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja. Lajovic Anton, 2 K 50 h.
 Legijonarji. Uglasbil V. Parma.
 I. Zapoji mi, ptička, glasno. Pesem za sopran s klavirjem. 1 K 20 h.
 II. V petju oglasimo. Moški zbor s klavirjem 1 K 80 h.
 III. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.
 IV. Romanca. Za tenor z moškim zborom in klavirjem. 1 K 80 h.
 V. Ptička. Za sopran s klavirjem 1 K 90 h.
 VI. Skoz vas. Koračnica. Za petje s klavirjem 1 K 20 h.
 Rokovničarji. Uglasbil V. Parma.
 I. Šertura za klavir 2 K 50 h.
 II. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.
 III. Zora vstaja. Za sopran 1 K.
 IV. Cvetočih deklit prsa bela. Sopran z mešanim zborom in klavirjem 2 K.
 Mladi vojaki. Koračnica za klavir. Uglasbil V. Parma 1 K 20 h.
 Ista za citre 1 K.
 Zdravilce. Za samospeve s klavirjem. Uglasbil V. Parma 3 K.
 Triglavske rože. Valček po slovaških napevih za klavir. Uglasbil V. Parma 2 K 50 h.
 Slovanske cvetke. Potpourri po slovaških napevih za klavir. Zložil V. Parma 3 K.

Za citre:

Venec slovenskih pesnj za citre. Mešček Jos. II. natis, 1 K 40 h.
 Slovenski citrar št. 1. Mešček Jos. Narodna koračnica, 80 h.
 Slovenski citrar št. 2. Koželjski Fr. S., Na vasi fantaz., 90 h.
 Pouk v igranju na citrah. Koželjski Fr. S. I. zvezek, 3 K, II. zvezek 3 K, III. zvezek 2 K 60 h.

Za mladino:

Fisanice. Pesmi za mladino. Zložil Oton Zupančič. Kartonirane 80 h.
 Medvedji lov. Čukova gostija. Povesti. Spisal Josip Brinar. Kartonirano 80 h.
 Na rakovo nogo. Povest. Spisal Ivo Trošt. Kartonirano 80 h.
 Roza Jelodvoraka. Povest. Spisal Kristof Schmidt, s 6 koloriranimi podobami, eleg. vez. 2 K.
 Nova pravljice iz tisoč in ena noč. S koloriranimi slikami Eleg. vez. 2 K.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga v Gorici

z neomejenim jamstvom

vabi svoje p. n. člane na

redni občni zbor,

kateri se bode vršil v prostorih »Trgovskega Doma«, cesta Josipa Verdi št. 24 I. nadstropje v petek dne 9. junija 1905. ob 6. uri zveč.

s tem-le dnevnim redom:

- 1) sklepanje o letnih računih in bilancah;
- 2) razprava in sklepanje o predlogih načelstva, nadzorstva in posameznih članov;
- 3) volitev 7 članov načelstva in 3 namestnikov ter 9 članov nadzorstva in 5 namestnikov.

Načelstvo.

Pivo, varjeno na plzenski način

Josip Goriup

v Tržaški ulici št. 26.

16 kr. liter.

Išče se

učenca

za knjigarno in trgovino z muzikalijami in umetninami.

Ponudbe na:

Goriška Tiskarna A. Gabršček.

JAKOB ŠULIGOJ

URAR v Gorici
c. kr. železnic Gosposka ul. 2.

Zaloga raznoursnih ur po zmernih cenah.

NAZNANILO.

Podpisani si usojam naznaniti slav. občinstvu, da mi je poverila tvrdka:

Žnideršič & Valenčič

prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici zastopstvo in zalogo svojih izdelkov za Gorico in deželo.

Zaloga se nahaja v

Gorici, Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

v lastnih prostorih, ter se prične z oddajo testenin z dnem 15. t. m. Blago se bode oddajalo le v originalnih zabojih in po izvornih cenah iz zaloge. Priporočam se vsem gg. trgovcem iz mesta in dežele za cenj. naročila na te splošno priznane izborne izdelke domačega podjetja. Pri tej priliki uljudno opozarjam slav. občinstvo tudi na mojo vže obstoječo zalogo „Vrhniškega piva“ in na zalogo moke iz valjčnega mlina W. Jochmann iz Ajdovščine obetajoč cenj. odjemalcem v vsakem oziru najboljšo postrežbo. Za obila naročila se toplo priporoča odličnim spoštovanjem

Josip Ročan.

Rimske toplice

v Trziču (Monfalcone) na Primorskem

se odprejo slavnemu občinstvu

s 1. junijem 1905.

A. vd. Berini - Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo. Prodaja na drobno: K - 64, -72, -80, -88, -96, 1-12, 1-20, 1-36, 1-44, 1-60, 1-80, 2-

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pine, potlice itd.

Gorica ♦ Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Ako hočete zares

kupiti, vedno solidno in lepo blago po primerno nizkih cenah in se ne pustiti samo radi nizkih cen slepiti, Vam morem s prepričanjem zagotoviti, da se blagovolite obrniti zaupno, v Vašo popolno zadovoljnost, ob vsaki potrebi do domače tvrdke

J. ZORNIK - Gorica
sedaj Gosposka ulica št. 10.

ki nudi največjo zalogo vedno zadnjih novosti krasnih okraskov za obleke, perila in ovratnice za gospode, solničnikov, dežnikov, svil, modercev, predpasnikov, pasov itd.

Zaloga vseh potrebčin za g. šivilje in krojače.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

V svojem „Trgovskem Domu.“

TELEFON ŠT. 80.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez iz gube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posejila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Deleži: a) podpisani	K 1.058.400
b) vplačani	319.684
Dana posejila	1.900.302
Vloge	1.991.340

Papir za smotčice

(cigarete.)

Na drobno in na debelo so vedno na razpolago te vrste:

Abadie (riz in laily) — Aida — Aristocratique — Club — La Fleur — Job — Rival — Regal.

Zaloga higijeniških „Rossijskih giljz“ iz Odese, pa tudi drugih vrst, za izdelovanje smotčic. — Medena cevka za izdelovanje smotčic.

Prekupcem izdaten popust.

Knjigarna in papirnica
A. Gabršček v Gorici.

== Zahtevajte pri nakupu ==

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad mila „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aassig s. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se povsod!

== Zastopnik: Umberto Bozzini - Gorica, Stolna ulica št. 9. ==